

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/33/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6218202745
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6218202745.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jany Haluškovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľky V. E. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. M. XXX, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Veselým, so sídlom Advokátskej kancelárie vo Veľkom Krtíši, Mierová 1, proti manželovi P. E., nar. XX.XX.XXXX (ďalej v texte aj „odporca“), bytom Z., Q. XX, o určenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľky aj odporcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 3Pc/17/2018-65 zo dňa 20.03.2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil odporcovi povinnosť platiť manželské výživné navrhovateľke vo výške 500,-Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 24.09.2018, zročné výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku vo výške 3.116,67 Eur uložil odporcovi zaplatiť v lehote 3dní od právoplatnosti rozsudku (I.výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (II.výrok).

Z jeho dôvodov vyplýva, že vychádzal z ustanovení §71 ods. 1, §75 ods. 1, §76 ods. 1, §77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj len „z.č. 36/2005 Z.z.“ alebo aj „ZR“). Navrhovateľka návrhom, doručeným súdu dňa 24.09.2018, žiadala uložiť povinnosť manželovi platiť jej manželské výživné vo výške 500,-Eur do 15.dňa v mesiaci vopred od podania návrhu a zročné výživné navrhla vyplatiť jej do 3dní od právoplatnosti rozsudku; žiadala priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Poukázala na to, že s odporcom uzatvorila manželstvo, 6 rokov žili spoločne vo Francúzsku v meste Nimes, pričom v marci 2018 ona odišla na návštevu svojich rodičov na Slovensko; po jej odchode jej odporca oznámil, aby sa už nevracala do ich spoločnej domácnosti. Odporca je zamestnaný vo Francúzskej cudzineckej légii a od septembra 2018 sa nachádza na misii v Južnej Amerike. Pokiaľ žili v spoločnej domácnosti vo Francúzsku, príjem odporcu, pracujúceho na vojenskej základni, podľa navrhovateľky predstavoval približne 1.700,-Eur netto; počas misii má odporca nárok na príplatky, ktoré dostával aj pri absolvovaní iných misii v Afrike, alebo Abú Dabí, ktoré mohli dosahovať aj dvojnásobok jeho bežného platu. Okrem toho má príspevky na bývanie - na dom, ktorý dostal v Južnej Amerike a pokiaľ je odporca ženatý, dostáva aj ďalší príspevok vo výške 9.000,-Eur ročne. Výdavky odporcu sú minimálne, pretože dom na bývanie je mu poskytovaný vojskom, ktoré hradí aj výdavky spojené s bývaním, ako je elektrika a plyn.

Navrhovateľka je zamestnaná od 06.11.2018 s príjmom (od novembra 2018 do februára 2019) vo výškach 107,75 Eur, 124,74 Eur, 135,10 Eur a 135,10 Eur; okrem toho má príjem zo spolupráce s americkou spoločnosťou Nu Skin cestou internetu, z čoho jej plynú príjmy približne vo výške 50,-

Eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, na bývanie im neprispieva. Nakupuje potraviny v sume 100,-Eur raz za tri týždne, na benzín minie 50,-Eur, na kozmetiku 30,-Eur, na antikoncepciu 12,-Eur mesačne. Ďalšie výdavky jej vznikajú v súvislosti s používaním motorového vozidla (nákup zimných pneumatík) a veterinárnou starostlivosťou o psa. V súvislosti s prácou pre spoločnosť Nu Skin musela nakúpiť stroje a beauty výrobky na ich prezentáciu. Od septembra 2018 do marca 2019 vynaložila spolu 500,-Eur na nákup oblečenia z dôvodu, že zo spoločnej domácnosti odišla bez svojich osobných vecí, keďže pri odchode nevedela, že sa tam už nevráti. Tiež musela uhradiť dlh na zdravotnom poistení v Slovenskej republike vo výške 480,-Eur, pretože pôvodne bola poistená vo Francúzku z titulu zamestnania odporcu, ktorý jej však nedodal potrebné doklady na ukončenie tohto poistenia a vybavenie si zdravotného poistenia v Slovenskej republike. Z tohto dôvodu sa nemohla na území Slovenskej republiky ani zamestnať. Inak výdavky navrhovateľky, ktoré presahujú jej príjem, za ňu hradia jej rodičia.

Navrhovateľka sa počas spolužitia s odporcom starala o domácnosť, odporca pracoval. Do odchodu zo spoločnej domácnosti v marci v roku 2018 odporca zo svojho platu poskytoval mesačne 400,-Eur na nákup potravín a 200,-Eur mesačne na iné výdavky - výlety, návštevy reštaurácie a pod., pričom odo dňa podania návrhu na súd odporca neprispel navrhovateľke na jej výživu žiadnou sumou. Z výsluchu navrhovateľky vyplynulo, že životná úroveň účastníkov vo Francúzsku bola na dané pomery dobrá.

Odporca sa k návrhu nevyjadril. Okresný súd zistil, že odporca nie je zamestnaný a Ministerstvo obrany Slovenskej republiky súdu prvej inštancie oznámilo, že odporca nie je v služobnom pracovnom ani štátnozamestnaneckom pomere.

Okresný súd konštatoval, že príjmy manželov sú výrazne rozdielne, keďže príjem navrhovateľky predstavuje približne sumu 180,-Eur mesačne a príjem odporcu prevyšuje sumu 2.000,-Eur mesačne netto. Skutočnosť, že odporca pracuje pre Francúzsku cudzineckú légiiu, vyplýva súdu aj z obsahu spisu okresného súdu sp.zn. 3Pc/22/2018, kde v rámci pojednávania, konaného dňa 20.03.2019, právna zástupkyňa odporcu uviedla, že odporca sa v súčasnosti nachádza v Južnej Amerike na misii. Túto skutočnosť potvrdilo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, ktoré neeviduje odporcu v žiadnom pomere, pretože ak by odporca na takejto misii bol v službe armády Slovenskej republiky, bol by ministerstvom evidovaný.

Základné výdavky navrhovateľky (od podania návrhu) v bežnom mesiaci predstavujú 362,-Eur, z jej príjmu 180,-Eur ich nemožno pokryť; ďalšie výdavky má spojené s používaním osobného motorového vozidla a v súvislosti s prácou spoločnosti Nu Skin. V rámci zistených výdavkov navrhovateľky nie sú zahrnuté výdavky na bývanie, keďže v súčasnosti býva u svojich rodičov, ktorým na bývanie neprispieva. V prípade osamostatnenia navrhovateľky vzniknú ďalšie odôvodnené výdavky spojené s nájmom alebo kúpou bytu a ďalšími platbami súvisiacimi s bývaním.

Naproti takto zistenej životnej úrovni navrhovateľky príjem odporcu prevyšuje sumu 2.000,-Eur, výdavky má minimálne, keďže sú zabezpečované zamestnávateľom. Odporca síce tiež má náklady na bežné výdavky (na stravovanie, ošatenie a pod.), avšak v rámci vykonaného dokazovania nevyplnili žiadne iné jeho výdavky nad rámec bežných výdavkov. Pri porovnaní zistených príjmov a výdavkov navrhovateľky a odporcu vznikol značný nepomer v ich životnej úrovni, preto mal okresný súd za to, že sú splnené zákonné predpoklady na to, aby odporca prispieval navrhovateľke na jej výživu manželským výživným na vyrovnanie vzájomnej životnej úrovne.

Navrhovateľka má právo na zabezpečenie oprávnených potrieb (strava, vlastné bývanie), má právo na uspokojovanie ďalších potrieb - spoločenský život, výlety, návšteva reštaurácií - keďže takúto životnú úroveň mali účastníci počas vedenia spoločnej domácnosti, preto suma určeného výživného jednoznačne musí prevyšovať sumu 182,-Eur mesačne na pokrytie bežných výdavkov navrhovateľky. Pri zistení oprávnených výdavkov navrhovateľky ako i nadpriemerne vysokom príjme odporcu a zároveň nezistených žiadnych výnimočných výdavkov odporcu súd mal za to, že na vyrovnanie životnej úrovne obidvoch manželov je navrhovaná suma 500,-Eur mesačne primeraná. Odporca mal dostatok finančných prostriedkov plynúcich z jeho príjmu na úhradu určeného výživného; počas vedenia spoločnej domácnosti zo svojho príjmu odporca bežne navrhovateľke odovzdával 600,-Eur mesačne.

Preto súd prvej inštancie návrhu vyhovel a zaviazal odporcu platiť manželské výživné navrhovateľke vo výške 500,-Eur odo dňa podania návrhu, t.j. od 24.09.2018, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. V súvislosti s určením výživného vzniklo odporcovi zročné výživné spolu vo výške 3.116,67Eur (116,67 Eur ako alikvótna časť zo sumy 500,-Eur za obdobie od 24.09.2018 do 30.09.2018 a 6 mesiacov x 500,-Eur = 3.000,-Eur za mesiace október, november, december 2018 a január, február, marec 2019). Keďže odporca od podania návrhu navrhovateľke neprispel výživným ani čiastočne, súd uložil odporcovi sumu zročného výživného zaplatiť navrhovateľke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle §52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“). Navrhovateľka si uplatnila trovy právneho zastúpenia vo výške 557,03 Eur, avšak okresný súd vychádzal z výnimky, ktorú pripúšťa generálna klauzula v §52 C.m.p., a to s odkazom na §55 C.m.p., podľa ktorého môže súd náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, toto ustanovenie sa vzťahuje na všetky druhy mimosporového konania. Mal za to, že v prípade určenia manželského výživného je spravodlivé, aby jeden z manželov hradil trovy konania v prípadoch, keď jeden manžel opustí manželstvo a nechá druhého manžela osamoteného v situáciách, keď nie je v jeho možnostiach postarať sa o seba samého pre chorobu, alebo invaliditu, prípadne opustí spoločnú domácnosť s maloletými deťmi s výraznými výchovnými problémami, alebo zdravotnými ťažkosťami a pod. Za takýto výnimočný prípad by súd považoval aj šikanózný návrh na určenie výživného, v spojení s čím by druhému manželovi vznikli trovy. Uvedené okolnosti však v predmetnej veci nenastali. Navrhovateľka priznanie náhrady trov konania odôvodnila tým (v záverečnej reči), že bola nútená vyhľadať právnu pomoc, a preto jej vznikli výdavky. Uvedené dôvody nepredstavujú výnimočnosť tohto prípadu, na základe ktorého by mohlo byť prelomené pravidlo, že v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov konania nárok, ktoré je ustanovené v §52 C.m.p. V opačnom prípade by sa stratila výnimočnosť priznania náhrady trov v mimosporových konaniach, zakotvená v §55 C.m.p., pretože v prípade konania o výživnom je účastník vždy oprávnený vyhľadať právnu pomoc, s čím mu vznikajú aj trovy. Preto súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca. Rozhodnutie súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu z dôvodov, uvedených v §365 ods. 1 písm. b), e), f), h) zák. č.160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“). Rozsudok je v rozpore so zákonmi Slovenskej republiky, Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi Európskej únie. Poukázal na to, že rozsudkom okresného súdu sp.zn. 3Pc/22/2018 zo dňa 20.03.2019 bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, keďže manželstvo neplní svoj spoločenský účel. Už v rozvodovom konaní navrhovateľka zavádzala okresný súd; o spoločnú domácnosť sa nestarala ani napriek tomu, že nebola v pracovnom pomere, starala sa len o svoj biznis, internetový obchod. Rozpory začali vtedy, keď na facebook pridávala o sebe obnažené fotografie; odporca ju niekoľkokrát upozornil, že sa to vydatej žene nepatrí. Poprel, že by mal mimomanželskú známosť. Nemohol ovplyvniť rozhodnutie manželky, že sa vráti domov zo zahraničia. Poukázal na to, že zarába 1.800,-Eur, platí spoločnú pôžičku mesačne 310,-Eur, 150,-Eur elektriku, 100,-Eur za vodu, internet 120,-Eur, za stravu 400,-Eur a byt so zľavou 300,-Eur mesačne, pohonné látky 100,-Eur, ošatenie 150,-Eur; cesta na Slovensko a späť raz za rok stojí 2.000,-Eur, zdravotné poistenie pre manželku 60,-Eur. Navrhovateľka mala prístup k jeho úsporám a to aj v čase, keď bola doma. Na jej meno spolu kúpili auto Audi A4, ktoré predala a peniaze si nechala pre seba. Jej tvrdenia sa nezakladajú na pravde, okresný súd neskúmal príjem a majetkové pomery navrhovateľky, nezobral do úvahy skutočnosť, že navrhovateľka opustila spoločnú domácnosť. Nesúhlasil s rozhodnutím okresného súdu, ktoré vyznieva v prospech navrhovateľky, nie je objektívne a nevychádza z vykonaného dokazovania, ani nemá oporu v príslušných právnych predpisoch, je nejasné a nezrozumiteľné. Okresný súd vec nesprávne právne posúdil, nedostatočne zistil skutkový stav, čím je daný dôvod na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu, čo do výroku o trovách konania podala aj navrhovateľka. Žiadala priznať v plnom rozsahu trovy konania pred súdom prvej inštancie, aj pred súdom odvolacím. Poukázala na to, že dôvodom rozvratu manželstva bol mimomanželský pomer odporcu. Navrhovateľka prišla na Slovensko len dočasne, všetky svoje veci si nechala vo Francúzsku. Správa, že sa nemá vracieť domov, jej prišla od odporcu v marci 2018. Jeho pričinením sa dostala do ťažkej finančnej situácie, s odporcom mali spoločný účet, na ktorý chodili aj finančné prostriedky od navrhovateľky, pretože prispievala do rodinného rozpočtu, avšak kreditnú kartu odporcu zablokoval a nemala potom prístup ku spoločným financiam, preto bola nútená požiadať o finančnú podporu svojich rodičov. V jej prípade ide o výnimočný prípad, ktorý odôvodňuje priznanie trov konania od odporcu v konaní o určenie manželského výživného. Vychádzala z ustanovení §365 ods. 1 písm. f), h) C.s.p., pretože súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať jej trovy odvolacieho konania vo výške 100%. Rozsudok je objektívny, vecne správny, je zákonne písomne zdôvodnený; odporca sa na pojednávanie dňa 20.03.2019 nedostavil a súd

konštatoval, že boli splnené podmienky na vykonanie pojednávania, bola zachovaná lehota na prípravu pojednávania. Keďže sa odporca nevyjadril a pokiaľ teraz v odvolacom konaní tvrdí, že rozsudok je nezákonný a bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, tak poukázala na to, že odporca bol pasívny, nepodal vo veci vyjadrenie, nezúčastnil sa ani pojednávania, hoci bol riadne predvolaný. V ten istý deň sa konalo aj pojednávanie o rozvod manželstva, v ktorom zastupoval odporcu advokát; nie je preto zrejmé, prečo sa takéto zastupovanie nerealizovalo aj v konaní o určenie manželského výživného. Tvrdenia odporcu v odvolaní považovala za účelové, nezakladajúce sa na pravde; tvrdenia o príjmoch a výdavkoch neboli ničím podložené. Ide o neopodstatnenú a oneskorenú obranu odporcu ohľadom konkrétnych skutočností, pretože v rámci koncentrácie súdneho konania sa mohol vyjadriť vo veci samej a do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie mohol navrhnúť vykonanie dôkazov a zúčastniť sa pojednávania vo veci samej. Ani v odvolacom konaní okrem nepodložených tvrdení neprodukoval žiadny dôkaz, ktorý by bol právne relevantný a odvolacím súdom akceptovateľný.

5. Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky zotrval na tvrdení, že nenadviazal mimomanželskú známosť, práve navrhovateľka pridávala svoje obnažené fotografie na facebook a starala sa o svoj internetový obchod viac, ako o spoločnú domácnosť. Ohľadom trov konania preto okresný súd správne rozhodol, pretože práve navrhovateľka sa voči odporcovi správala tak, že porušovala dobré mravy. Opustila spoločnú domácnosť dobrovoľne, vrátila sa do vlasti, vybrala zo spoločného účtu finančné prostriedky a hospodárila s nimi. Okrem toho mala k dispozícii 4.000,-Eur na výdavky do tej doby, kým sa nevrátili späť do Francúzska.

6. Odporca sa vyjadril aj k vyjadreniu navrhovateľky (v replike), ktorým odmietol rôzne domnienky a podozrenia navrhovateľky, ktorá si nechce uznať, že sama zapríčinila rozvod manželstva. Potvrdil, že on pracuje v zahraničnej misii v Európe aj mimo Európy. Predložil potvrdenie, že navrhovateľka mala prístup k spoločnému účtu do 01.02.2019 (viď č.l. 120).

7. Navrhovateľka v replike k jej odvolaniu uviedla, že jej bývalý manžel sa nezdržiava na území Slovenskej republiky, nie je známe, kto za neho tieto vyjadrenia píše, poštu za neho preberá splnomocnený zástupca. Vo vyjadreniach sú uvedené nepravdivé skutočnosti, že mala opustiť spoločnú domácnosť a vrátiť sa na Slovensko, čo poprela; zotrvala na tvrdení, že jej manžel nadviazal vzťah s inou ženou, s ktorou odišiel do zahraničia. Po vyhlásení rozsudku vo veci samej zistila na sociálnych sieťach, že odporca sa verejne prezentuje takým spôsobom, že uvádza, že je vo vzťahu s osobou ženského pohlavia Frizouille Pom a menovaná uvádza na sociálnych sieťach to isté, a teda nie je pravdou, že by odporca nenadviazal mimomanželskú známosť a nežil s cudzou ženou.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci už podané neboli.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

10. Podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky ani odporcu nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver.

12. V zmysle platnej právnej úpravy (§71 Zákona o rodine) vyživovacia povinnosť vzniká uzavretím manželstva (nevyžaduje sa rozhodnutie súdu); je viazaná na právnu existenciu manželstva (pri rozvode ani vyhlásení manželstva za neplatné nie je nárok na vrátenie poskytnutého plnenia) a zaniká spolu s jeho zánikom zo zákonných dôvodov. Vyživovacia povinnosť predchádza nároku na dávky a príspevky, poskytované v zmysle zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi (povinnosť priority si uplatniť nároky v zmysle zákona o rodine).

Zo zásady rovnakej životnej úrovne manželov vyplýva, že nemusí byť splnená podmienka odkázanosti, ako je to pri vyživovacej povinnosti detí k rodičom, resp. vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými. Prostredníctvom tohto inštitútu sa teda okrem uspokojenia osobných potrieb sleduje aj naplnenie požadovaného zákonného charakteru inštitútu manželstva z majetkového hľadiska. Uplatňovanie výživného medzi manželmi je preto možné aj v prípadoch, keď sú napríklad obaja manželia zárobkovo činní, schopní zabezpečiť svoje osobné potreby, v dôsledku oddeleného hospodárenia však vznikla disproporcja v ich celkovej životnej úrovni.

Z princípu rovnosti manželov vyplýva aj zákonný znak vzájomnosti tohto druhu vyživovacej povinnosti, to znamená, že ktorýkoľvek z manželov je oprávnený a povinný na jej plnenie.

Rozsah vyživovacej povinnosti je spolu s výživným dieťaťa najväčší. Týka sa tak, ako iné druhy vyživovacích povinností, všetkých potrebných osobných potrieb, t.j. predovšetkým stravy, ošatenia, bývania, kultúrneho vyžitia. Východiskom je teda rovnaká životná úroveň manželov. Pojem „v zásade“ rovnaká životná úroveň obidvoch manželov znamená, že nejde o mechanickú rovnosť v majetkovej oblasti v zmysle rovnakého množstva peňazí; treba vziať do úvahy osobitosti, vyplývajúce z osobných, pracovných, zdravotných a iných špecifik, týkajúcich sa jednotlivých manželov. So zabezpečením vyššieho príjmu na základe značne náročného vypätia síl, resp. sťažných okolností, môže byť spojená aj potreba vynaloženia vyšších prostriedkov napríklad na regeneráciu. Rozdielne potreby a náklady preto môžu vyplývať aj zo zdravotného stavu, stravovania, ošatenia, spôsobu života a pod.. Uvedené ustanovenie bude naplnené, pokiaľ manželia budú mať približne rovnakú možnosť zabezpečovať si svoje základné potreby s prihliadnutím na uvedené osobitosti.

Zákon súdu ukladá povinnosť obligatórne prihliadať na starostlivosť o domácnosť. Domácnosť podľa Občianskeho zákonníka tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby. V súvislosti s ustanovením §71 ide o širokú definíciu, podstatná je predovšetkým starostlivosť o potomkov manželov. Výkon starostlivosti o domácnosť je naplnením zmyslu zákona o rodine, vytvára priaznivé prostredie pre rast detí, druhému manželovi umožňuje venovať sa svojmu osobnostnému rastu a povolaniu. Zákon tejto činnosti správne priznáva finančné ohodnotenie, resp. ho posudzuje ako materiálny ekvivalent peňažného plnenia zo strany druhého manžela; až po jeho posúdení možno porovnávať životnú úroveň manželov. Súčasne je vyjadrením záverov aplikačnej praxe o možnosti plnenia vyživovacej povinnosti aj formou naturálneho plnenia. Aj takýmto spôsobom sa manžel podieľa na majetkovom postavení rodiny, a to podľa svojich schopností a možností, bez ohľadu na to, či sú rozdielne v porovnaní s druhým manželom (napr. v prípade choroby, nemožnosti nájsť pracovné uplatnenie); tým nie je dotknutá požiadavka v zásade rovnakej životnej úrovne.

13. V prejednávanej veci je zrejmé, že manželstvo účastníkov, uzavreté dňa 14.07.2012 v Šahách, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Z., vo zväzku 8, ročník XXXX na strane XXX pod poradovým č. XX okresný súd dňa XX.XX.XXXX rozviedol (rozsudok č.k. 3Pc/22/2018-74); z manželstva deti nepochádzajú. Navrhovateľky ho napadla do výroku o trovách konania odvolaním; Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 17CoP/30/2019-120 zo dňa 30.08.2019 rozsudok v tejto časti potvrdil a o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že proti prvému výroku rozvodového rozsudku sa všetci účastníci konania po vyhlásení rozsudku vzdali práva podať odvolanie, čo znamená, že tento výrok nadobudol právoplatnosť dňom doručenia účastníkom a tento rozsudok nebol odôvodňovaný ohľadom rozvodu manželstva. Je však zrejmé, že odporcu v tomto konaní zastupoval splnomocnený zástupca, ktorý sa zúčastnil pojednávania o rozvod manželstva účastníkov.

14. Z obsahu spisu o manželskom výživnom vyplýva, že okresný súd vytýčil termín pojednávania na 06.02.2019, ktoré predvolanie však nebolo možné doručiť odporcovi, a to ani cestou polície, ktorá súdu oznámila, že sa nachádza v zahraničí, avšak jeho presnú adresu uviesť nevedela (č.l. 44). Z oznámenia Ministerstva obrany SR (č.l. 46) vyplýva, že odporca nie je v služobnom pracovnom štátnozamestnaneckom pomere k Ministerstvu obrany SR, nie je ani poberateľom dávok výsluhového zabezpečenia. Preto okresný súd na úradnej tabuli oznámil, že bol podaný návrh na určenie manželského výživného, ktorý po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia považoval za doručený, a to aj v prípade, že sa o ňom adresát nedozvedel (§116 ods. 2 C.s.p.). V spise sa nachádza oznámenie advokátky JUDr. Judity Kučerovej o tom, že iná adresa odporcu jej nie je známa (viď č.l. 53). Následne okresný súd dňa 06.02.2019 vytýčené pojednávanie odročil na 20.03.2019 o 9.30 hod. na číslo dverí 302 z dôvodu, že nebolo dodržaná lehota riadneho doručenia návrhu cestou úradnej tabule a webového sídla súdu, keďže oznámenie bolo vyvesené 29.01.2019 a malo byť zvesené až 13.02.2019 (pojednávanie sa konalo 20.03.2019); predvolanie na 20.03.2019 bolo doručované odporcovi na adresu trvalého pobytu,

podpísaná doručka sa súdu vrátila 11.02.2019 (viď č.l. 55). Návrh v podobe oznámenia (č.l. 57 spisu) v zmysle §116 ods. 2 C.s.p. bol zvesený z úradnej tabule súdu 14.02.2019. Dňa 20.03.2019 okresný súd na pojednávaní konštatoval, že boli splnené podmienky na vykonanie pojednávania a po vykonanom dokazovaní vyhlásil odvolaním napadnutý rozsudok.

15. Okresný súd sa vo svojom odôvodnení vysporiadal so všetkými skutočnosťami, tvrdenými navrhovateľkou aj odporcom v odvolaniach; odôvodnil aj, prečo rozhodol o trovách tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Krajský súd nepovažoval za potrebné rozsudok okresného súdu nijako doplniť. Keďže nezistil dôvody na zrušenie rozsudku v zmysle §389 C.s.p., ani na jeho zmenu v zmysle §388 C.s.p., ako vecne a právne správny ho v plnom rozsahu v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil, a to aj vo výroku o trovách konania, ktoré odvolaním napadla navrhovateľka, pretože svoj postup riadne a vyčerpávajúco a v súlade so zákonom odôvodnil.

16. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa §52 a §57 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.). Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).